

การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 10

นางสาวจินตนา นิติพานิช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-033-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017116

USAGE SCIENCE KNOWLEDGE IN DAILY LIFE OF PRATHOM SUKSA SIX
STUDENTS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF
THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION,
EDUCATIONAL REGION TEN.

Miss Jintana Nitipanit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1991
ISBN 974-579-033-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 10

โดย นางสาวจินتنا นิธิพานิช

ภาควิชา ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เคห

บัญชีวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... ลายเซ็น คณบดีบัญชีวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ลายเซ็น ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์รุจิระ สุวรรณ์ไพบูลย์)

..... ลายเซ็น อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เคห)

..... ลายเซ็น กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พชรวรรณ จันทรรงค์)

จินตนา นิธิพานิช : การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เอกสารศึกษา 10 (USAGE SCIENCE KNOWLEDGE IN DAILY LIFE OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION TEN.) อ.ที่ปรึกษา : พศ.ดร.น้อมศรี เคห, 98 หน้า ISBN 974-579-033-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์หน่วยตัวเรา หน่วยพืช หน่วยห่วงสัตว์และจุลชีวัน หน่วยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและชีวบริเวณ หน่วยพลังงาน และหน่วยสารเคมีไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เอกสารศึกษา 10 โดยใช้แบบทดสอบกับตัวอย่างประชากรจำนวนห้องล้วน 526 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้นตอน นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนได้คะแนนในการนำความรู้ในหน่วยสัตว์และจุลชีวันไปใช้มากที่สุดและได้คะแนนในการนำความรู้ในหน่วยตัวเราไปใช้น้อยที่สุด นอกจากนั้นยังพบว่านักเรียนจำนวนมากที่สุดได้นำความรู้เรื่องการเลือกอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุในหน่วยตัวเรา ความรู้เรื่องการใช้สีผสมอาหารในหน่วยพืช ความรู้เรื่องการส่วนรักษาพันธุ์สัตว์ในหน่วยสัตว์และจุลชีวัน ความรู้เรื่องการป้องกันภัยทางที่เกิดขึ้นกับแหล่งน้ำในหน่วยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและชีวบริเวณ ความรู้เรื่องการหลีกเลี่ยงอันตรายที่เกิดจากเสียงดังในหน่วยพลังงาน และความรู้เรื่องวิธีใช้ยาผ่าแมลง และเรื่องวิธีเก็บรักษายาผ่าแมลงในหน่วยสารเคมีไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง

นักเรียนจำนวนน้อยที่สุดนำความรู้เรื่องการเลือกอาหารให้ได้สารอาหารครบ 5 หมู่ในหน่วยตัวเรา ความรู้เรื่องการปฏิบัติตนในการอนุรักษ์ต้นไม้ในหน่วยพืช ความรู้เรื่องการนำสัตว์ไปฉีดวัคซีนในหน่วยสัตว์และจุลชีวัน ความรู้เรื่องการบำรุงดินในหน่วยสิ่งแวดล้อมทางกายและชีวบริเวณ ความรู้เรื่องการเลือกเสื้อผ้าให้เหมาะสมสมกับสภาพอากาศในหน่วยพลังงานและความรู้เรื่องการหลีกเลี่ยงการใช้พังชูรสในหน่วยสารเคมีไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา^๑
ปีการศึกษา ๒๕๓๓

ลายมือชื่อนักศิษย์ อ.น้อมศรี เคห
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ.พงษ์ศักดิ์ ใจดี

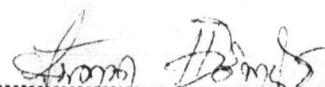
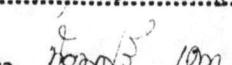
JINTIANA NITIPANIT : USAGE SCIENCE KNOWLEDGE IN DAILY LIFE OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION TEN. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. NORMSRI CATE, PH.D. 98 PP.

The purpose of this study was to study usage science knowledge from the unit plans of ourselves, plants, animals and micro organism, physical environment and biological area, energy, and chemicals in daily life of Prathom Suksa six Students in elementary schools under the jurisdiction of the office of the National Primary Education Commission, Educational Region 10. The constructed test was used with 526 students which were multi stage random sampling selected. The data was analyzed by using percentages and means.

Findings of the study were as follows : students gained most scores in utilizing science knowledge from the unit plans of animals and micro organism and least scores in utilizing science knowledge from the unit plan of ourselves. In addition, students gained most scores in utilizing the knowledge of food selecting for aging from the unit plan of ourselves, artificial mixed food colors from the unit plan of plants, wild animals conservation from the unit plan of animals and micro organism, preventing problems to sources of water from the unit plan of physical environment and biological area, noise pollution avoiding from the unit plan of energy, and insecticide using and storing from the unit plan of chemicals by average in daily life.

Least students correctly utilized the knowledge of food selecting for completed nutrients from the unit plan of ourselves, self practicing in plants conservation from the unit plan of plants, animal immunizing from the unit plan of animals and micro organism, soil nurturing from the unit plan of physical environment and biological area, selecting suitable clothes for the weather from the unit plan of energy, seasoning powder avoiding from the unit plan of chemicals in daily life.

ภาควิชา ประดิษฐ์ศึกษา
สาขาวิชา ประดิษฐ์ศึกษา^๑
ปีการศึกษา ๒๕๓๓

ผู้อ่านชื่อนักศึกษา
ผู้อ่านชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยความเมตตาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เคท ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือขึ้นแน่ว่างทางให้ข้อคิดที่มีประโยชน์ ตลอดจนแก้ไขสิ่งที่นักพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยช้าช้าในความกรุณาจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตลอดจนได้เสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน คณะอาจารย์และนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ที่ได้ให้ความร่วมมือในครั้งนี้เป็นอย่างดี

นอกจากผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือจาก คุณจินتنا ฉิมพลีวัฒน์ และ พ.ท.ประสิทธิ์ คุณวลีวัลย์ มณีรัตน์ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ใน การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสันด้วย

สุดท้ายผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ และขอคุณญาติพี่น้องทุกคนที่ให้กำลังใจ สนับสนุน และช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด

จินتنا นิธิพาณิช

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิตติกรรมประกาศ.....	๓
รายการตารางประกอบ.....	๔
บทที่	
1 บทนำ.....	1
แนวเหตุผลและทฤษฎีที่สำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้ออกลังเบื้องต้น.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความหมายของวิทยาศาสตร์.....	9
บทบาทของวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน.....	11
การสอนวิทยาศาสตร์ในระดับประถมศึกษา.....	16
จุดประสงค์ของการสอนวิทยาศาสตร์.....	18
เนื้หาวิทยาศาสตร์ในระดับประถมศึกษา.....	20
การจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์.....	24
การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....	26
ความหมายของการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....	26

บทที่		หน้า
	การศึกษาการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....	28
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
	การศึกษาค้นคว้าจากตัวเรียนและเอกสาร.....	34
	การเลือกตัวอย่างประชากร.....	35
	การสร้างเครื่องมือการวิจัย	37
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
5	สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	48
	บรรณานุกรม.....	60
	ภาคผนวก	68
	ภาคผนวก ก	68
	ภาคผนวก .ข.....	69
	ภาคผนวก ค	72
	ภาคผนวก ง	79
	ภาคผนวก จ	93
	ประวัติผู้เขียน.....	98

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนอำเภอและรายชื่ออำเภอที่สูงได้จำแนกตามจังหวัด.....	35
2	จำนวนโรงเรียนและรายชื่อโรงเรียนที่สูงได้จำแนกตามอำเภอ.....	36
3	คะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด และมัธยมเลข คณิต ของคะแนนการนำความรู้ ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ...	41
4	ความถี่และค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่นำความรู้ ในหน่วยตัวเรາไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง.....	42
5	ความถี่และค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่นำความรู้ ในหน่วยพืชไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง.....	43
6	ความถี่และค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่นำความรู้ ในหน่วยสัตว์และจุลชีวันไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง.....	44
7	ความถี่และค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่นำความรู้ ในหน่วยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและชีวบริเวณไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ถูกต้อง.....	45
8	ความถี่และค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่นำความรู้ ในหน่วยพลังงานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง.....	46
9	ความถี่และค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่นำความรู้ ในหน่วยสารเคมีไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง.....	47
10	เนื้อหา ความคิดรวบยอด การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในชีวิต ประจำวัน ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521.....	73
11	ค่าระดับความยากและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบการนำความรู้ ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....	94